

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: M. M.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 150 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 11. 2022, ve věci invalidního důchodu

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná svým rozhodnutím ze dne 7. 6. 2022 (dále „prvostupňové rozhodnutí“) zamítla žalobkyni její žádost o přiznání invalidního důchodu, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Nový Jičín (dále „OSSZ“) ze dne 30. 5. 2022 žalobkyně není invalidní. Dle posudku OSSZ poklesla žalobkyni z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu její pracovní neschopnost o 20 %, což nepostačuje ani pro invaliditu nejnižšího, prvního stupně. Žalobkyně proti rozhodnutí žalované podala námitky. O těchto námitkách

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

rozhodla žalovaná rozhodnutím ze dne 21. 11. 2022, (dále „napadené rozhodnutí“), a to tak, že námitky zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila. Proti napadenému rozhodnutí podala žalobkyně žalobu.

2. Žalobkyně v žalobě nesouhlasila s posouzením svého zdravotního stavu. Nebyly zohledněny všechny důsledky poúrazového stavu pravé nohy. Má bolesti a noha otéká. V důsledku přetížení druhé nohy má v této křeče a bolesti, pro které nemůže ani spát. Bere léky od bolesti, přesto hlavně sedí, chůze a stání jsou velmi bolestivé. S tím souvisí prohlubující se bolesti zad. Celkový zdravotní stav je komplikován onemocněním ledvin. Má odvápněné kosti. Všechna onemocnění se navzájem ovlivňují a zhoršují.
3. U jednání žalobkyně na svém stanovisku setrvala. Poukázala na svou komplikovanou sociální situaci, která je umocněna špatným zdravotním stavem a bolestmi, kterými trpí. Ze všeho je vyčerpaná, což nikdo nezohlednil.
4. Žalovaná ve svém vyjádření odkázala na napadené rozhodnutí, které považuje za správné. Uvedla, že při určování poklesu pracovní schopnosti se vychází ze zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření a připomněl zákonná kritéria, která musí zvažovat. V otázce posouzení nároku na dávku důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem byla vázána posudkem lékaře OSSZ a v rámci řízení o námitkách svým lékařem, neboť se jednalo o otázku odbornou. Posudkový lékař správně zjistil a posoudil zdravotní stav žalobkyně. S ohledem na žalobní námitky navrhla důkaz posudkem posudkové komise MPSV.
5. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Přezkoumal tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
6. Z připojeného posudkového spisu žalobkyně krajský soud zjistil, že žalobkyně požádala dne 20. 4. 2022 o přiznání invalidního důchodu. Dále soud zjistil, že žalobkyně studovala střední odbornou školu zemědělskou. Pracovala jako líhňařka, šička a servírka. V letech 1998 až 2001 pečovala o osobu blízkou a před podáním žádosti o invalidní důchod rovněž pečovala o osobu blízkou. Z posudkového spisu OSSZ žalobkyně krajský soud dále zjistil, že žalobkyně nebyla shledána invalidní, když její pracovní schopnosti poklesla v souhrnu pouze o 20 %. Rozhodující příčinou jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., (dále pouze „vyhláška“), bez změny s ohledem na další postižení.
7. V řízení o námitkách si žalovaná vyžádala další posudek. V posudku ze dne 26. 10. 2022 posudkový lékař České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ) potvrdil posudkový závěr tak, že v případě žalobkyně se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, nicméně s ním není spojena invalidita. Shodl se se svým předchůdcem jak v rozhodující příčině dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, tak s ohodnocením dopadu na pracovní schopnost žalobkyně.
8. S ohledem na žalobní námitky nechal krajský soud v řízení zpracovat posudek posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí. V posudku ze dne 12. 7. 2023 se posudková komise v Ostravě ztotožnila se závěry svých předchůdců. Podle posudkové komise byl příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně „stav po dislokované trimalleonární zlomenině pravého hlezna se sublucací talu dorzálně, která byla řešena

osteosyntézou“, tedy stav po zlomenině pravé nohy úrazem a její operaci, což žalobkyně v žalobě rovněž zmiňovala. Tento zdravotní stav posudková komise podřadila do kapitoly XV., odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce. Pokles pracovní schopnosti v důsledku tohoto postižení komise stanovila na horní hranici 20% a neshledala důvod pro další navýšení. Vyšla mj. též z rentgenového snímku, ze kterého je patrné, že zlomenina je správně zhojena a že nohu lze plně zatížit. Funkční dopad tohoto zranění proto nelze hodnotit výše. Bolesti zad jsou z hlediska funkčního dopadu jen lehkého rázu bez vlivu na pokles pracovní schopnosti. O onemocnění ledvin lékařské zprávy nesvědčí. Kromě toho, samotná bloudivá ledvina není po funkční stránce významná. Podle posudkové komise však žalobkyně není schopná nadměrné fyzické práce spojené s chůzí a stáním, je nevhodná práce servírky.

9. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje žalovaná. Pro účely soudního přezkumu zdravotní stav posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí (dále též „MPSV“); za tím účelem MPSV zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona o OPSZ). Soud nezkoumá věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek rozhodujícím důkazem. A to za předpokladu, že z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochybností, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku zpochybnil. Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá. Posudkové závěry musí náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, její rozhodnutí v námitkovém řízení musí být jasné, srozumitelné a úplné (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
10. Náležitosti posudku upravuje § 7 vyhlášky. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).
11. V posuzované věci si soud vyžádal shora specifikovaný posudek, který se shoduje se závěry posudkového lékaře ČSSZ. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností ortopedie. Podle ustanovení § 16b odstavec 1 zákona o OPSZ, *[p]osudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník*

posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů. Podle odstavce 3 téhož ustanovení, posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise. Jak vyplývá z ustanovení § 16b odstavec 1 a 3 zákona o OPSZ, obsazení posudkové komise lékařem určité odbornosti pro jednotlivá onemocnění nepředepisuje žádný právní předpis a je odpovědností jejího předsedy, jaké lékaře do komise určí. Komise však musí být schopna splnit účel svého zřízení, vyplývající z § 4 odst. 2 citovaného zákona, tedy *posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění (...)*. Jak dovodil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 4. 2014, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30, „byla-li posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí, která zpracovala podkladový posudek o stanovení míry poklesu pracovní schopnosti pro účely posouzení invalidity, složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, může být námitka žalobce ohledně účasti lékaře nevhodně zvoleného klinického oboru ve výjimečném případě relevantní pro hodnocení úplnosti a přesvědčivosti posudku, nikoliv však pro úvahy o porušení § 16b odst. 3 citovaného zákona“. V posuzované věci komise byla složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona o OPSZ a účel svého zřízení splnila.

12. Posudek má všechny shora uvedené nezbytné náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a svůj posudkový závěr náležitě a srozumitelně odůvodnila. Posudková komise jednak vysvětlila, které postižení je rozhodující příčinou nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně. Zdůvodnila taktéž, z jakých důvodů nebylo možné posoudit rozhodující příčinu odlišně (výhodněji pro žalobkyni). Dále vysvětlila, proč byla míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně stanovena na horní hranici procentního rozpětí stanoveného v kapitole XV., odd. B, položce 11 přílohy k vyhlášce, přičemž neshledala důvody pro navýšení procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky. Dospěla tak k identickým závěrům jako posudkový lékař žalované.
13. Posudková komise se vypořádala se žalobkyní uvedenými potížemi a dalším onemocněním (bolesti, bloudivá ledvina). Nutno zdůraznit, že přezkum napadeného rozhodnutí a posudků, ze kterých žalovaná vycházela, je limitován datem vydání napadeného rozhodnutí, tedy 21. 11. 2022. Zdravotní dokumentace vztahující se ke zdravotnímu stavu žalobkyně po tomto datu, může být relevantní jen za předpokladu, že svědčí o zdravotním stavu žalobkyně před 21. 11. 2022.
14. Podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %*.
15. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobkyně vycházel soud zejména z posudku posudkové komise. Žalobkyně nebyla k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, když její pracovní schopnost poklesla „pouze“ o 20 %. Žalobkyně tedy nesplňuje podmínku invalidity prvního stupně, a rozhodnutí žalované tak odpovídá zdravotnímu stavu žalobkyně. Napadené rozhodnutí není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
16. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšná žalobkyně právo na náhradu

nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 29. listopadu 2023

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně